

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р **БОРИСЛАВА ТАНЕВА**
Клавирна катедра, ИФ, НМА „Проф. Панчо Владигеров“, София

ОТНОСНО

конкурс за академична длъжност „професор“ по камерно пеене към катедра „Класическо пеене“, ВФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, направление 8.3 – музикално и танцово изкуство, обявен в брой 78 на държавен вестник от 21.09.2018 г.

Единствен кандидат е **д-р Боряна Асенова Ламбрева**, понастоящем **доцент** в катедра „Класическо пеене“ във Вокалния Факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, доц. д-р Боряна Ламбрева предлага като **ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД** художественотворческата си дейност, обхващаща периода след март 2015г., когато заема академичната длъжност „доцент“ в същата катедра. Обект на настоящото становище е дейността на кандидатката през горепосочения период.

Справката за приносния характер на дейността си Ламбрева разделя на два големи дяла, обхващащи художественотворческата и педагогическа дейност на кандидатката през указания период.

Боряна Ламбрева е родена в Пловдив. Завършва със златен медал музикалното училище в родния си град. Още по време на обучението си Ламбрева има възможност да работи със знакови имена на българската музикална култура като Добрин Петков, Георги Димитров, а по-късно Мати Пинкас, Васил Арнаудов, Милена Моллова, в чийто клас се дипломира успешно със специалност „пиано“ в Инструменталния факултет на НМА. През 1990г. е назначена като корепетитор във ВФ, а от 2000г. води самостоятелен клас в специалност „Камерно пеене“ - същия факултет на НМА.

Натрупаният през годините професионален опит превръща Ламбрева във все по-търсен партньор от водещи имена във вокалното изкуство като Мати Пинкас, Павел Герджиков, Руско Русков, Каролин Дюма, Пол Вайголд, Дарина Такова, Вера Немирова, Веселина Кацарова и много други.

Репертоарът на Боряна Ламбрева е с изключително мащабна рамка, обхванала епохи - от най-ранна предкласика до съвременна музика. Будещ респект е и интересът и постоянството, с които д-р Ламбрева се отнася към българската солова песен.

Разработката на докторската дисертация на кандидатката е на тема: *“Българската солова песен в камерното изпълнителско творчество и академичното образование. Интерпретационни особености.”*. Тя успешно защитава доктората си през 2013г. и

малко по-късно издава труда си, оформен като книга. Изборът на тема, както и продължаващата след защитата активна дейност за популяризиране на българската солова песен, красноречиво показват устойчивото отношение на кандидатката към българското песенно творчество и затвърждават впечатлението за приносния характер на десетките (в това число премиерни) изпълнения и записи, които Боряна Ламбрева осъществява в разглеждания от становището период. Бих открила премиерните изпълнения на творби от Йовчо Крушев, Стоян Бабеков, Драгомир Ненов и др. Идеята и реализацията на проекта „Шедьоври на българската солова песен“ през март 2017г. със студенти и преподаватели от НМА, дължим също на дълбокия интерес на доц. д-р Ламбрева към песенно творчество на българските композитори. Включването на студенти в проект, касаещ родното, българско творчество, според мен е задължителен елемент от преподавателската ни работа. Боряна Ламбрева е колега, който следва не спорадично, а напълно целенасочено и постоянно тази линия в работата си в НМА, което оценявам много високо. Този проект далеч не е отделен акт за привличането на следващото поколение интерпретатори. Самата кандидатка в справката си отделя достойно място на „приемствеността“ като важен елемент в цялостната си дейност. Цитирам: *„Като педагог с вече доста голям опит смятам, че един от най-важните приноси на един изпълнител и преподавател е предаването на неговите знания и опит към следващите поколения. Вярвам в приемствеността и поради факта, че в годините на моето израстване като музикант-професионалист винаги съм имала подкрепата и споделения опит на моите преподаватели. Именно поради тази причина не спирам да организирам и участвам в концерти с по-млади колеги, много от тях – бивши мои студенти. Това, което съм научила от моите учители, с удоволствие споделям с новите поколения. Смятам, че присъствието ни заедно на една сцена е обогатяващо и за двете страни.“*

Всеотдайната, дългогодишна работа със студентите дава своите положителни резултати в различни аспекти:

- забележимо е активното им участие в концертния живот и изяви на НМА.
- десетки са наградите и отличията им от наши и международни конкурси и форуми. Само за последните две години – над двадесет. А общо, за цялостното присъствие на доц. Ламбрева в колегиума на НМА, наградите и отличията на студенти са над седемдесет. Това е несъмнен и неоспорим принос към цялостния облик и престиж на НМА и поредно доказателство за високото ниво и професионализъм на учебната работа в НМА „Проф. Панчо Владигеров“.

Особен акцент в дейността на Боряна Ламбрева е дългогодишната творческа връзка, която има с примите на световната оперна сцена Райна Кабаиванска и Анна Томова – Синтова. Осемнадесет поредни години Ламбрева е акомпанятор на майсторския клас на Райна Кабаиванска. И на петте майсторски класа, които Анна Томова – Синтова проведе в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в периода 2011-2018, доц. д-р Ламбрева е неизменен сътрудник.

Сред документацията, придружаваща дейността на кандидатката е приложено писмо от изключителната Райна Кабаиванска, докосвала се в дългогодишната си кариера до най-големи имена от света на музиката. Оценката, която г-жа Кабаиванска дава за Боряна Ламбрева, както и фактът, че 18 поредни години Ламбрева е неизменен акомпанятор на майсторския клас на оперната дива, неоспоримо дава извод за професионалните качества и високата квалификация, които Боряна Ламбрева притежава.

Кандидатката предлага на вниманието на журито изключително обстоен обзор на дейността си в последните три години. Бих казала, че на места Ламбрева се впуска напълно излишно в детайли, некасаещи конкретиката на приносния характер.

Справката за дейността е структурирана в два главни дяла:

1. ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

2. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Представянето на художественотворческата дейност е систематизирано в няколко подраздела, а педагогическата дейност на кандидатката е забележителна с изброените награди и успешни изяви на студентите ѝ, за които вече споменах. Има известен дисбаланс в представянето на двете дейности. Художественотворческата дейност е представена в 25 страници, а педагогическата - в три.

Като *водеща изява* кандидатката избира да представи измежду активната си и богата цялостна дейност **три камерни концерта**, съответни и равностойни на хабилитационен труд.

- Концерт „*Ритуали на любовта*“ в рамките на Софийски фестивал за камерна музика „*Agitato*“ със сопраното *Марияна Панова* с участието на *Димитър Тенчев* – виолончело и *Ивета Маринова* – флейта (ноември, 2015г.)

- Концерт „*Фьодор Шаляпин и Борис Христов – легенди на XX век*“ в Бялата зала на къщата на Шаляпин в *Москва* (март 2016г.)

- Концерт с *Петя Петрова* и *Яница Нешева* – „*Отдаденост и пътешествие в любовта*“ – в рамките на Европейските дни на културното наследство. Събитието е удостоено със знака на Европейското културно наследство (септември 2018г.)

Оценявам като неоспорим принос към развитието на музикалния живот в страната концертите, всеки сам по себе си значим, оригинално замислен и реализиран на високо професионално ниво.

Към тези изяви доц. д-р Ламбрева добавя и предлага на вниманието на научното жури и списък с други нейни творчески изяви, които тя отделя в подточки:

- Тематични концерти и концерти, посветени на важни годишнини, личности и събития;
- Приемственост;
- Представителни концерти;
- Звукозаписна дейност;
- Премиерни изпълнения

Всяка от дейностите е значителна и достойна с професионализма и перспективата си.

Многобройни са участията на кандидатката като пианист – акомпанятор на различни певчески конкурси - академични, национални и международни, както и майсторски класове: „Светослав Обретенов“, „Георги Златев-Черкин“, „Панчо Владигеров“, „Парашкев Хаджиев“, „Цветана Дякович“, „Марин Големинов“, „Илия Йосифов“, Международен конкурс за млади оперни певци „Борис Христов“ – четири издания; Две издания на Международния конкурс за оперни певци „Пълдин“, Международния конкурс за камерно пеене „Панчо Владигеров“ – Шумен и много други.

Прави впечатление, че Ламбрева има регулярни участия както и на столични реномирани сцени, така и в доста по-малки населени места.

Впечатляват и броя на концертите, които тя изнася на различни форуми - през 2015г. – 10 концерта, през 2016 и 2017г. по 7 концерта всяка година, а през 2018г. – 5 концерта.

Високо оценявам творческите изяви на доц. д-р Ламбрева на реномирани фестивали като: Международния фестивал „Софийски музикални седмици“, Международния фестивал „Мартенски Музикални Дни“, „Варненско лято“, „Аполония“, фестивал на изкуствата „Борис Христов“, „Тракийско лято“, Международен музикален фестивал „Скопско лято“, Международен музикален фестивал „Лауреатски дни Катя Попова“ - Плевен, „Летни музикални празници“ – Бургас, Музикален фестивал „Камерата“ – Пловдив, Летен фестивал „VIA PONTICA“ – Балчик.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Така изложените по-горе оценки и констатации ми дават пълно основание да твърдя, че представената от доц. д-р Боряна Ламбрева ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ има всички необходими характеристики, за ДА БЪДЕ ЗАЧЕТЕНА КАТО ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД в настоящия конкурс, по смисъла на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. Убедена съм, че ДОЦ. Д-Р БОРЯНА АСЕНОВА ЛАМБРЕВА притежава всички необходими качества, за да заеме академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по камерно пеене към катедра „Класическо пеене“ във Вокалния факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“.

София, 13.01.2019

Проф. д-р Борислава Танева

